L I G J
Nr. 7943, datë 1.6.1995

PËR PENSIONET SUPLEMENTARE DHE INSTITUTET PRIVATE TË PENSIONEVE

(Ndryshuar me ligjet; nr. 8393, datë 2.9.1998; nr. 9181, datë 5.2.2004; nr. 9517, datë 18.4.2006)

(i përditësuar)

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Përkufizime

(Ndryshuar pika 4 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998; shtuar pikat 7/1 dhe 7/2, shfuqizuar fjalia e dytë e pikës 8 me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004; ndryshuar pika 5 me ligjin nr. 9517, datë 18.4.2006)

1. Me termin "Ligj për sigurimet shoqërore" do të kuptohet ligji nr.7703, datë 11.5.1993 "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë".

2. Me termin "Sigurim shoqëror i detyrueshëm" do të kuptohet sigurimi sipas ligjit nr.7703, datë 11.5.1993 "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë".

3. Me termin "Ligj" do të kuptohet ligji "Për pensionet suplementare dhe të instituteve private të pensioneve".

4. Me termin "Ministri" kuptohet Ministria e Punës dhe e Çështjeve Sociale.

5. Me termin "Inspektorat" kuptohet një strukturë pranë Ministrisë së Financave.

6. Me termin "Sigurim suplementar" do të kuptohen përfitimet e siguruara sipas këtij ligji.

7. Me termin "Instituti privat i pensioneve" do të kuptohet një institucion financiar që siguron pensione suplementare dhe përfitime të tjera në këmbim të kontributeve të paguara sipas këtij ligji.

7/1. Me termin "Institut pensionesh i profesioneve të vështira" kuptohet një institucion financiar, që siguron pensione suplementare dhe përfitime të tjera për punonjësit e një dege të caktuar të ekonomisë, në këmbim të kontributeve të paguara sipas këtij ligji.

7/2. Me termin "Degë e vështirë e ekonomisë" kuptohet ajo degë ku kryhen punë, të cilat, për vështirësinë që paraqesin, janë kategorizuar si punë të kategorisë së parë dhe të dytë, për efekt përfitim pensioni nga sigurimet shoqërore.

8. Me termin “I aftë profesionalisht” do të kuptohet një person fizik, i cili ka kryer studimet universitare për ekonomi, drejtësi, matematikë ose degë të tjera të krahasueshme me to dhe ka praktikë në administrim më shumë se 3 vjet.

9. Me termin “I respektueshëm” do të kuptohet një person fizik i padënuar nga gjykata për krime të qëllimshme.

10. Me termin “Depozitëmarrës” do të kuptohet banka që do të shërbejë si depozitë për institutin privat të pensioneve.

11. Termi “Punëdhënës” do të përfshijë çdo person fizik ose juridik që ka punësuar së paku një person të përcaktuar sipas pikës 12 të këtij neni.

12. Termi “Person i punësuar” do të përfshijë të gjithë personat që kanë kontratë pune për kohë të përcaktuar sipas legjislacionit në fuqi për marrëdhëniet e punës dhe me kusht që të jenë të siguruar sipas skemës së sigurimit të detyrueshëm shoqëror.

13. Termi “Person i siguruar” do të përfshijë të gjithë personat me të cilët instituti privat i pensioneve ka nënshkruar një kontratë.

14. Me termin “Kontratë sigurimi” do të kuptohet kontrata e lidhur me shkrim ndërmjet të siguruarit dhe institutit privat të pensioneve për sigurim suplementar dhe me anë të së cilës palët marrin përsipër detyrimet e parashikuara:

a) në këtë ligj;

b) në kontratë;

c) në rregulloren e pensioneve të institutit privat të pensioneve.

15. Me termin “Kontratë e aderimit të punëdhënësit me institutin privat të pensioneve” do të kuptohet kontrata që një punëdhënës nënshkruan me institutin privat të pensioneve për sigurimin suplementar të të punësuarve të tij dhe me kusht që të përmbushë detyrimet e vendosura në rregulloren e pensioneve dhe në statut.

16. Termi “Organe të vendosura me ligj” u referohet asamblesë së përgjithshme, bordit drejtues dhe këshillit mbikëqyrës të institutit privat të pensioneve”.

17. Termi “Periudhë sigurimi” u referohet periudhave për të cilat paguhen kontribute.

18. Termi “Kontribute” do të thotë pagesa të rregullta të bëra nga i siguruari në institutin privat të pensioneve, për marrjen e përfitimeve në përputhje me këtë ligj.

Neni 2
Qëllimi

1. Ky ligj rregullon:

a) sigurimin e pensioneve suplementare të dhëna nga institutet private të pensioneve suplementare;

b) veprimtaritë e tyre;

c) kontrollin e shtetit mbi këto institute.

2. Qëllimi i këtij ligji është sigurimi i përfitimeve suplementare për të siguruarit në rastet e pensioneve të pleqërisë, invaliditetit dhe (ose) familjare me anë të rregullimeve suplementare të pensioneve, në shtesë të atyre që jepen nga ligji për sigurimin e detyrueshëm shoqëror.

Neni 3
Institutet private të pensioneve

1. Institutet private të pensioneve do të krijohen në përputhje me këtë ligj nga personat juridikë privatë, të cilët kanë marrë një leje të veçantë nga inspektorati.

2. Institutet private të pensioneve do të krijohen me një kapital të përbashkët nga të gjithë në përputhje me ligjin nr.7638, datë 19.11.1992 “Për shoqëritë tregtare”, dhe regjistruar në përputhje me ligjin nr.7667, datë 28.1.1993 “Për regjistrimin tregtar dhe formalitetet që duhen respektuar nga shoqëritë tregtare”.

Ligji nr.7638, datë 19.11.1992 “Për shoqëritë tregtare" do të zbatohet për aq sa nuk bie në kundërshtim me këtë ligj.

3. Instituti privat i pensioneve do të jetë person juridik privat, që vepron në emër të tij, dhe mban çdo përgjegjësi për veprimet e tij dhe ato që rrjedhin prej tyre.

4. Përfitimet që nxjerr instituti privat i pensioneve do të përdoren në mënyrë ekskluzive në dobi të personave të siguruar në të, kurse 10 për qind e fitimit neto do t’u shpërndahet krijuesve të institutit, në raport me kapitalin e futur.

5. Institutet private të pensioneve do të drejtohen nga mbajtësit e aksioneve (aksionistët) dhe administrimi mund të komisionohet në Institutin e Sigurimeve Shoqërore ose nga kompani profesioniste të specializuara.

6. Institutet private të pensioneve do të kryejnë vetëm ato veprimtari që parashikohen nga ky ligj dhe të miratuara nga inspektorati.

Neni 4

Llojet e Instituteve private të pensioneve

(Ndryshuar me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998; shtuar shkronja "c" në pikën 1 dhe pika 3 me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

1. Institutet private të pensioneve mund të krijohen:

a) nga punëdhënësit, për të punësuarit e punëdhënësit, të cilët e themelojnë ose i bashkëngjiten atij;

b) nga një institucion financiar privat, i cili vepron për të gjithë personat fizikë me qëndrim të përhershëm në Shqipëri, duke përfshirë këtu dhe të punësuarit e punëdhënësve, që lidhin një kontratë me këtë institucion.

c) Nga punëdhënësit e së njëjtës degë të vështirë të ekonomisë, për të punësuarit e punëdhënësit, të cilët e themelojnë ose i bashkëngjiten atij.

2. Instituti privat i pensioneve mund të jetë:

a) i mbyllur, vetëm për të punësuarit e punëdhënësve ose punëdhënësit, të cilët themelojnë Institutin privat të pensioneve, ose i bashkëngjiten atij apo lidhin një kontratë me të;

b) i hapur, që pranon edhe persona të tjerë, sipas kushteve të përcaktura në rregulloren e pensioneve.

3. Instituti i pensioneve të profesioneve të vështira është i mbyllur vetëm për të punësuarit e punëdhënësve të një dege të caktuar të ekonomisë.

Neni 5

Punëdhënësit

(Ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

1. Punëdhënësit mund të sigurojnë të punësuarit e tyre me pensione suplementare:

a) duke krijuar një Institut privat të pensioneve, për të arritur qëllimet e përcaktuara në pikën 2 të nenit 2;

b) duke vendosur një grup punëdhënësish, të cilët mund të krijojnë bashkërisht një Institute privat të pensioneve;

c) duke lidhur një kontratë me një institut ekzistues pensionesh.

2. Një punëdhënës mund të bëjë marrëveshje për sigurim suplementar vetëm sipas njërës nga mënyrat e përshkruara në pikën 1 shkronja a ose b dhe c, ose të lidhë një kontratë vetëm me njërin nga siguruesit sipas pikës 1, shkronja d. Nëse punëdhënësi është person fizik, ai mund të sigurojë me pensione suplementare punonjësit e tij vetëm duke lidhur një kontratë sipas shkronjës d të pikës 1 të këtij neni.

3. Punëdhënësit e ndërmarrjeve shtetërore jobuxhetore mund të krijojnë ose të aderojnë në një institut privat pensionesh vetëm me leje të Këshillit të Ministrave.

4. Punëdhënësit e ndërmarrjeve shtetërore buxhetore nuk mund të krijojnë dhe nuk mund të aderojnë në një institut privat pensionesh.

Neni 6

Personat e siguruar

1. Çdo sigurim suplementar do të jetë vullnetar, i bazuar në një kontratë individuale.

2. Quhet person i siguruar në lidhje me sigurimin suplementar, personi që:

a. ka mbushur moshën 18 vjeç;

b. ka banim të përhershëm në Republikën e Shqipërisë;

c. ka lidhur një kontratë me shkrim me Institutin privat të pensioneve.

Personat me banim jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, mund të sigurohen në institutet private të pensioneve me kusht që në rast mosmarrëveshjesh të zbatohet legjislacioni shqiptar.

Pjesëmarrja në sigurimin suplementar do të jetë vullnetare.

Neni 7

(Ndryshuar me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

Masa e pensionit suplementar llogaritet mbi bazën e kontributeve të paguara, të rritura nga fitimi i veprimtarisë ekonomike të Institutit privat të pensioneve, siç është parashikuar në këtë ligj.

Neni 8

(Shtuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

Punëdhënësi merr pjesë në fondin e Institutit privat të pensioneve në atë rast që caktohet nga marrëveshja me personat e punësuar (të siguruarit).

Punëdhënësit e degëve të vështira të ekonomisë që kanë krijuar institut pensionesh të profesioneve të vështira ose i janë bashkëngjitur atij, marrin pjesë në fondin e institutit, pavarësisht nga marrëveshja me personat e siguruar.

Neni 9

Përfitimet nga sigurimi suplementar nuk taksohen.

Neni 10

(Ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

Personat e siguruar në një Institut privat të pensioneve kanë të drejtë të transferojnë kontributet e tyre në një institut tjetër pensionesh në këto kushte:

- Pas një viti nga krijimi i institutit ku është siguruar.
- Pas 3 vjetësh pagese kontributesh në institut.
- Pas 6 muajsh që kanë deklaruar largimin.

Në kontratën e sigurimit mund të parashikohet edhe transferimi i kontributeve që punëdhënësi ka derdhur për sigurimin në Institutin privat të pensioneve.

Personi i siguruar nuk ka të drejtë t'i transferojë kontributet në një institut tjetër pensionesh kur:

a) ka plotësuar kushtet për pension suplementar;

b) është siguruar në një institut pensionesh të profesioneve të vështira dhe nuk e ka ndërruar punëdhënësin.

KREU II
KRIJIMI I INSTITUTEVE PRIVATE TË PENSIONEVE

Neni 11

Themeluesit e Institutit privat të pensioneve

(Ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998; shtuar pika 3 me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

1. Instituti privat i pensioneve mund të krijohet vetëm nga persona juridikë që e kanë qendrën në Shqipëri. Ata duhet të deklarojnë qëllimin e tyre me shkrim. Kur themeluesit e Institutit privat të pensioneve humbasin rezidencën e tyre në Shqipëri, ata do t'ua tjetërsojnë aksionet e tyre personave të tjerë juridikë që plotësojnë kushtet e këtij ligji.

2. Punëdhënësi privat, që ka më shumë se 500 të punësuar, ka të drejtë të krijojë një Institut privat të pensioneve. Kur Instituti privat i pensioneve krijohet nga më shumë se një punëdhënës, të paktën njëri prej tyre duhet të ketë të punësuar më shumë se 100 persona dhe të gjithë së bashku të paktën 500 persona.

3. Punëdhënësi privat i një dege të vështirë të ekonomisë, me jo më pak se 300 persona të punësuar, ka të drejtë të krijojë një institut privat pensionesh të profesioneve të vështira. Kur instituti privat i pensioneve të profesioneve të vështira krijohet nga më shumë se një punëdhënës, duhet që njëri prej tyre të ketë të punësuar më shumë se 100 persona dhe të gjithë së bashku të kenë të punësuar jo më pak se 300 persona.

Neni 12

Deklarimi i qëllimit ose marrëveshja

1. Punëdhënësi që vendos të krijojë një Institut privat të pensioneve, duhet të firmosë një deklaratë për këtë qëllim. Kur disa punëdhënës vendosin të krijojnë një institut të përbashkët pensionesh, ata duhet të nënshkruajnë një marrëveshje për këtë qëllim.

2. Deklarata ose marrëveshja do të përmbajë:

a) emrin e Institutit privat të pensioneve;

b) vendndodhjen e Institutit privat të pensioneve;

c) emrin dhe qendrën e atyre që themelojnë këtë institut;

d) përcaktimin e veprimtarisë së Institutit privat të pensioneve;

e) detyrimet për të përmbushur shpenzimet për krijimin e Institutit privat të pensioneve;

f) vlerën minimale të një aksioni dhe shpërndarjen e aksioneve;

g) mënyrën me të cilën do të mblidhet dhe do të depozitohet dorëzënësia (garancia);

h) marrëveshjen se kush do të jetë depozitëmarrësi i deklaratës ose marrëveshjes i bashkëngjitet një parashikim për shpenzimet e pritshme të Institutit privat të pensioneve.

3. Kur më tepër se një punëdhënës bashkohen për të krijuar një Institutit privat të pensioneve, atëherë ata duhet të tregojnë në marrëveshjen e qëllimit atë punëdhënës që do t'i vishet fuqia e përfaqësimit të të gjitha palëve të interesuara.

4. Deklarata ose marrëveshja e qëllimit duhet të firmoset nga palët e interesuara.

Neni 13

Krijimi i Institutit privat të pensioneve

(Ndryshuar pikt 3, 4, shtuar pikat 5 dhe 6 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

1. Krijimi i Institutit privat të pensioneve do të bëhet me leje nga inspektorati dhe do të regjistrohet si një shoqëri aksionare.

2. Në kërkesën për leje kërkuesi duhet të specifikojë:

a) emrin dhe vendndodhjen e Institutit privat të pensioneve;

b) madhësinë e kapitalit bazë të Institutit privat të pensioneve;

c) burimet e kapitalit bazë:

d) kushtet materiale dhe organizative për veprimtarinë e Institutit privat të pensioneve;

e) emrat e anëtarëve të propozuar për drejtimin e përgjithshëm dhe këshillin mbikëqyrës të Institutit privat të pensioneve, të cilët janë profesionalisht të aftë dhe përgjegjës;

f) depozituesin për Institutit privat të pensioneve.

Kërkuesi, në aneks, duhet të shtojë një konfirmim të depozitës së dorëzënësisë së kërkuar dhe një certifikatë të Institutit të Sigurimeve Shoqërore që vërteton se të gjithë themeluesit kanë paguar kontributet e sigurimit të detyrueshëm shoqëror.

3. Kërkesa për lejen e krijimit të Institutit privat të pensioneve duhet të shoqërohet nga:

a) një deklaratë ose marrëveshje për qëllimin e krijimit të Institutit privat të pensioneve;

b) një deklaratë, e cila specifikon numrin minimal të të punësuarve të interesuar;

c) statuti i Institutit privat të pensioneve;

ç) rregullorja e pensioneve;

d) plani i biznesit për 5 vjet;

dh) përshkrimi i masave organizative dhe administrimi që do të merren për funksionimin e Institutit privat të pensioneve.

4. Themeluesit e Institutit privat të pensioneve do të kapitalizojnë një shumë në

formë garancie prej jo më pak se 10 milionë lekësh në një bankë të autorizuar dhe që e ka qendrën në Shqipëri. Shuma e kapitalizuar do të bllokohet për 3 vjet, duke filluar nga data e regjistrimit e Institutit privat të pensioneve dhe pas kësaj do të kthehet në fond rezervë të institutit. Kur instituti do të likuidohet nga Inspektorati për arsye të parashikuara në këtë ligj, garancia do të shërbejë për të mbuluar borxhet e mundshme të Institutit. Çdo tepricë u kthehet themeluesve.

5. Plani i biznesit do të përshkruajë çdo vit parashikimet për:

a) numrin e personave pjesëmarrës në fond;

b) të ardhurat nga kontributet;

c) të ardhurat nga investimet e fondit;

ç) shpenzimet paraprake, që do të ndërmarrë organizimi;

d) shumën që do të shpenzojë për përfitimet;

dh) koston administrative të menaxhimit të fondit.

6. Përshkrimi i masave organizative dhe administrative përmban informacion për:

a) hapësirat e zyrave;

b) pajisjen e zyrave;

c) stafin e institutit;

ç) teknologjinë e informacionit;

d) organizimin e menaxhimit.

Neni 14

Leja

1. Inspektorati do të autorizojë krijimin e Institutit privat të pensioneve brenda 60 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës. Nëse kërkesa nuk i përmban të gjithë elementet, inspektorati duhet të kërkojë që pretenduesi ta rishikojë dhe ta plotësojë kërkesën e tij. Koha që mund t'i nevojitet kërkuesit për të rishikuar a plotësuar kërkesën e tij nuk duhet të përfshihet në kohën kufi për marrjen e vendimit.

2. Inspektorati duhet të refuzojë kërkesën në rastet:

a) kur nuk përmbushen kërkesat për krijimin e Institutit privat të pensioneve të përcaktuara në nenin 11, 12 dhe 13;

b) kur rregullorja e pensioneve, rregullorja financiare dhe masat administrative e organizative nuk sigurojnë aftësinë paguese të Institutit privat të pensioneve;

c) kur deklarata ose marrëveshja e qëllimit, statuti, rregullorja e pensioneve dhe ajo financiare nuk përmbushin kërkesat e vendosura në këtë ligj;

d) kur ndonjë nga themeluesit nuk ka paguar kontributet e sigurimit të detyrueshëm shoqëror.

3. Inspektorati tërheq një leje të lëshuar më parë në këto raste:

a) kur kushtet për veprimtarinë e Institutit privat të pensioneve, të përcaktuara në këtë ligj, janë shkelur rëndë dhe nuk mund të rregullohen;

b) kur rregullorja e pensioneve dhe statuti i Institutit privat të pensioneve janë shkellur në një mënyrë të tillë që Instituti privat i pensioneve nuk mund të sigurojë më aftësinë e tij paguese.

Neni 15
Regjistrimi

1. Instituti privat i pensioneve, pas lejes i cili duhet të kërkohet nga gjykata, krijohet duke filluar nga data e regjistrimit të tij në gjykatë.

2. Instituti privat i pensioneve njofton inspektoratin brenda 10 ditëve nga data e regjistrimit.

KREU III
ORGANET DREJTUESE TË INSTITUTIT PRIVAT I PENSIONEVE

Neni 16
Asambleja e përgjithshme
(Ndryshuar pika 1, shtuar pika 1/1 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

1. Asambleja e Përgjithshme përbëhet nga dy dhoma:

a) dhoma e aksionerëve;

b) dhoma e përfaqësuesve të personave të siguruar.

Çdo dhomë zgjedh anëtarët e vet në Këshillin Mbikëqyrës. Dhoma e aksionerëve ka veton në çdo vendim të Asamblesë së Përgjithshme.

1/1. Përfaqësuesit e personave të siguruar zgjidhen me votim të fshehtë nga të siguruarit një herë në 5 vjet. Mënyrat dhe rregullat e zgjedhjes përcaktohen në statutin e institutit privat të pensioneve.

2. Çdo aksionmbajtës do të ketë aq vota sa numri i aksioneve që ai zotëron në institutin privat të pensioneve.

3. Asambleja e përgjithshme:

a) do të zgjedhë anëtarët e këshillit mbikëqyrës të institutit privat i pensioneve dhe do të kërkojë nga inspektorati miratimin e tyre;

b) do të miratojë statutin e institutit privat të pensioneve;

c) do të miratojë raportin vjetor të institutit privat të pensioneve;

d) do të miratojë bilancin vjetor të institutit privat të pensioneve.

4. Asambleja e përgjithshme mblidhet të paktën një herë në vit për të miratuar:

a) raportin vjetor të institutit privat të pensioneve;

b) bilancin vjetor, llogaritë;

c) raportin e këshillit mbikëqyrës për veprimtarinë ekonomike të institutit privat të pensioneve;

d) ndryshimet e shtesat në statutin dhe rregulloren e pensioneve;

e) dhe për të analizuar në çdo 2 vjet veprimtarinë e institutit privat të pensioneve në raport me parashikimet afatgjata.

5. Personat e siguruar do të përfaqësohen nga persona fizikë të zgjedhur në ndërmarrjet e punëdhënësve (punëdhënësit) që zotërojnë aksionet e institutit privat të pensioneve.

6. Përfaqësuesit do të zgjidhen një herë në 4 vjet nga të siguruarit. Zgjedhjet do të organizohen me interesimin e punëdhënësit. Kandidatët do të caktohen nga sindikatat ose nga çdo grup punonjësish prej jo më pak se 10 vetash.

Neni 17

Këshilli mbikëqyrës

(Ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

1. Këshilli Mbikëqyrës përbëhet nga 7 anëtarë, nga të cilët 5 anëtarë zgjidhen nga aksionerët dhe 2 anëtarë nga përfaqësuesit e personave të siguruar në Asamblenë e Përgjithshme. Përfaqësuesit e aksionerëve, anëtarë të Këshillit Mbikëqyrës, zgjedhin kryetarin dhe zëvendëskryetarin e parë të tij. Përfaqësuesit e personave të siguruar në Këshillin Mbikëqyrës zgjedhin zëvendëskryetarin e dytë të tij.

Në rast se ata nuk bien dakord për një gjë të tillë, kryetari emëron njërin prej tyre si zëvendëskryetar të dytë të Këshillit Mbikëqyrës. Anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës zgjidhen për një afat 5-vjeçar.

2. Këshilli mbikëqyrës:

a) zgjedh anëtarët e bordit drejtues;

b) vendos për investimet e mëdha, kufiri i të cilave përcaktohet nga asambleja e përgjithshme;

c) kërkon raporte të rregullta nga bordi drejtues;

d) raporton në asamblenë e përgjithshme.

3. Rregullat do të përcaktohen në statutin e institutit privat të pensioneve.

Neni 18

Bordi drejtues

1. Bordi drejtues do të përbëhet nga jo më pak se 5 anëtarë të aftë profesionalisht, të zgjedhur nga këshilli mbikëqyrës. Një nga këta anëtarë do të zgjidhet si kryetar dhe një tjetër si zëvendëskryetar. Kryetari është përfaqësues i institutit privat të pensioneve. Të drejtat dhe detyrimet e tyre do të përcaktohen në statut.

2. Bordi drejtues:

a) drejton institutin privat të pensioneve;

b) ndërmerr veprime financiare;

c) raporton në këshillin mbikëqyrës.

3. Rregullat do të përcaktohen në statut.

Neni 19

Pjesëmarrja e inspektoratit

Inspektorati ftohet të marrë pjesë në mbledhjet e asamblesë së përgjithshme dhe të këshillit mbikëqyrës. Inspektorët duhet të kenë në dispozicion të tyre dokumentet, që do të diskutohen në asamblenë e përgjithshme dhe në këshillin mbikëqyrës, me qëllim që të mundësohet studimi i tyre e të merren të gjithë masat e nevojshme, kur ato janë në kundërshtim me këtë ligj.

Neni 20

Anëtarët e këshillit mbikëqyrës dhe të bordit drejtues

1. Anëtarët e këshillit mbikëqyrës mund të rizgjidhen.

2. Anëtarë të këshillit mbikëqyrës dhe të bordit drejtues të institutit privat të pensioneve mund të jenë personat fizikë mbi 18 vjeç që:

a) kanë zotësi juridike për të vepruar;

b) janë të respektueshëm;

c) janë të aftë profesionalisht.

3. Anëtarët e bordit drejtues dhe këshillit mbikëqyrës hiqen kur:

a) dënohen për vepra penale;

b) japin dorëheqje;

c) janë të paaftë mendërisht ose fizikisht;

d) zgjidhen ose emërohen në një funksion apo detyrë që bie ndesh me funksionin apo detyrën që kryejnë këto organe.

4. Nuk mund të jenë anëtarë të këshillit mbikëqyrës dhe të bordit drejtues:

Anëtarët e organeve drejtuese të instituteve të tjera të pensioneve, bankave ose shoqërive komisionere, shoqërive të kambizmit, bursave e shoqërive investuese.

5. Punëdhënësit e institutit privat të pensioneve, anëtarët e organeve drejtuese dhe të inspektoratit, detyrohen të ruajnë sekretin mbi informacionin e marrë gjatë kryerjes së funksionit ose detyrës, ose në lidhje me këtë detyrë, me përjashtim të rasteve të parashikuara me ligj. Këtë detyrim ata e kanë edhe pas përfundimit të detyrës ose punësimit.

6. Anëtarët e organeve drejtuese dhe punëdhënësit e institutit privat të pensioneve, si dhe të inspektoratit, detyrohen të ruajnë sekretin mbi informacionin e marrë gjatë kryerjes së funksionit ose detyrës, apo në lidhje me këtë detyrë, me përjashtim të rasteve të parashikuara në ligj. Këtë detyrim ata e kanë edhe pas përfundimit të detyrës ose punësimit.

KREU IV
STATUTI DHE RREGULLORJA E PENSIONEVE

Neni 21
Statuti

1. Institutit privat i pensioneve vepron në bazë të statutit, të pranuar nga asambleja dhe të miratuar nga inspektorati.

2. Statuti përmban:

a) identitetin e themeluesve të Institutit privat të pensioneve;

b) emrin e Institutit privat të pensioneve;

c) selinë e Institutit privat të pensioneve;

d) personat që do të sigurohen;

e) shtrirjen e veprimtarive të Institutit privat të pensioneve;

f) organet drejtuese, strukturën, përgjegjësit e tyre dhe procedurën e votimit;

g) numrin e anëtarëve në organet drejtuese, zgjedhjen e tyre, periudhën e ushtrimit të detyrës, tërheqjen dhe procedurën e zëvendësimit;

h) emrat e përfaqësuesve që kanë të drejtën e veprimit në emër të Institutit privat të pensioneve;

i) mënyrën e pjesëmarrjes së personave të siguruar në organet drejtuese të Institutit privat të pensioneve, kur ka të tillë;

j) fondet dhe llogaritë që duhet të krijohen për veprimtarinë e Institutit privat të pensioneve dhe kontrolli i tyre;

k) objektivat dhe qëllimet e politikave investuese të Institutit privat të pensioneve, veçanërisht llojet e vlerave të pasurive që do të përftohen me anë të mjeteve financiare të institutit;

l) parimet e ekonomisë së Institutit privat të pensioneve;

m) mënyrën e përdorimit dhe shpërndarjes së fitimit të përftuar;

n) mënyrën e publikimit të raporteve në lidhje me ekonominë e Institutit privat të pensioneve dhe ndryshimeve të statutit, si dhe informacionin se ku do të përdoren këto raporte;

o) mënyrën e likuidimit të pasurisë, nëse instituti do të shpërbëhet dhe

p) emrin dhe selinë e depozitëmarrësit.

Neni 22

Rregullorja e pensioneve

(Ndryshuar pika 1, shtuar fjali në pikën 6 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

1. Instituti privat i pensioneve mbledh kontribute dhe jep përfitime, në përputhj e me rregulloren e pensioneve të pranuara nga Këshilli Mbikëqyrës dhe të miratura nga Inspektorati. Një Institut privat i pensioneve mund të ketë më shumë se një rregullore pensionesh. Në rast se një Institut privat të pensioneve ka më shumë se një rregullore pensionesh, personat e siguruar dhe punëdhënësi i tyre mund të zgjedhin rregulloren e pensioneve që ata e konsiderojnë më të mirë. Zgjedhja e tyre duhet të shprehet në kontratë.

2. Rregullorja e pensioneve përfshin:

a) personat e siguruar dhe llojet e përfitimeve që do të sigurohen;

b) kushtet e të qenit i përshtatshëm për të përfituar nga Institutit privat i pensioneve, pagesën e përfitimeve;

c) metodën e llogaritjes së përfitime të siguruara nga Instituti privat i pensioneve;

d) arsyet e tërheqjes nga sigurimi të pensioneve suplementare;

e) masën e kontributeve që të siguruarit paguajnë në Institutin privat të pensioneve;

f) kushtet e shtyrjes ose të ndërprerjes së pagesës së kontributeve dhe ndryshimet në masën e tyre;

g) rregullat dhe mënyrën e pagimit të kontributeve dhe procedurën që ndiqet në rastet e vonesës, mospagesës ose pagesës jo të rregullt të kontributeve;

h) kushtet e transferimit të mjeteve financiare nga Institutit privat i pensioneve suplementare në institute të tjera pensionesh dhe përcaktimi i të drejtave të bazuara në këtë transferim;

i) parimet në bazë të të cilave pjesëmarrësit, duke përfshirë edhe pensionistët, do të marrin pjesë në fitimet e ekonomisë së Institutit privat të pensioneve.

3. Përfitimet përfshijnë:

a) pensione shtesë për pensionet e pleqërisë, të invaliditetit dhe (ose) familjare, mbi ato që sigurohen nga sigurimi shoqëror i detyrueshëm;

b) përfitime të tjera afatgjata përsa u takon vjetërsisë në punë, pensioneve të parakohshme dhe shkëputjes nga pjesëmarrja në Institutin privat të pensioneve;

c) përfitime të tjera shtesë, në natyrë dhe vlerë, mbi përfitimet e sigurimit të detyrueshëm shoqëror për subjektet e njohura nga sigurimi i detyrueshëm shoqëror.

4. Rregullorja e pensioneve gjithmonë duhet të parashikojë pensione suplementare pleqërie.

5. Rregullorja e pensioneve duhet të parashikojë të paktën kushtet për të përfituar një pension pleqërie dhe caktimin e shumave të pagueshme njëherësh. Rregullorja e pensioneve mund të parashikojë kushte më të favorshme për të siguruarit, kur ato nuk bien në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji.

6. Rregullores së pensioneve mund t'i bëhen shtesa dhe ndryshime, të cilat duhet të miratohen nga Asambleja e Përgjithshme dhe Inspektorati. Shtesat dhe ndryshimet e bëra nga Asambleja e Përgjithshme dhe të miratuara nga Inspektorati depozitohen zyrtarisht pranë këtij Inspektorati.

Ndryshimet e shtesat kanë fuqi vetëm për kontratat e sigurimit që do të lidhen pas hyrjes në fuqi të tyre. Ndryshimet e shtesat do të kenë fuqi prapavepruese vetëm nëse pranohen nga klientët ekzistues, me të cilët është lidhur më parë kontratë sigurimi.

KREU V
KONTRATA E ADERIMIT TË PUNËDHËNËSVE ME INSTITUTIN PRIVAT TË PENSIONEVE

Neni 23
Kontrata e aderimit të punëdhënësve

1. Një punëdhënës që dëshiron të sigurojë me pensione suplementare punonjësit e tij, mund të nënshkruajë një kontratë të aderimit të punëdhënësit me Institutin privat të pensioneve. Themeluesit gjithmonë do të jenë të detyruar të nënshkruajnë një kontratë të tillë me Institutin privat të pensioneve.

2. Kontrata e aderimit që punëdhënësi nënshkruan në favor të punonjësve të tij me Institutin privat të pensioneve, përmban:

a) kushtet, sipas të cilave punëdhënësi është i gatshëm të paguajë kontribute në favor të punonjësve të tij;

b) pjesën e kontributeve, të cilën ai është dakord ta paguajë;

c) mënyrën dhe afatet e mbledhjes së kontributeve nga të punësuarit dhe transferimin e tyre në Institutin privat të pensioneve;

d) datën në të cilën kontrata hyn në fuqi.

3. Punëdhënësi mund të prishë kontratën e tij të aderimit përpara fundit të muajit shtator të çdo viti kalendarik, me anë të një njoftimi me shkrim të bërë tre muaj përpara. Kontrata nuk mund të përfundojë përpara datës në të cilën punëdhënësi ka për të paguar të gjitha kontributet e tij në Institutin privat të pensioneve. Punëdhënësi jo më vonë se një muaj nga data e përfundimit të kontratës është i detyruar t'ia kalojë gjithë informacionin përkatës Institutit privat të pensioneve.

4. Themeluesi që prish kontratën e aderimit të punëdhënësit me Institutin privat të pensioneve, i shet aksionet e tij të Institutit privat të pensioneve zotëruesve të aksioneve që mbeten, ose me pëlqimin e tyre çdo personi tjetër juridik që përmbush kushtet e vendosura në këtë ligj dhe në statutin e Institutit privat të pensioneve. Ato do të shiten me çmimin nominal të aksioneve ose me çmimin e tregut, cili të jetë më i ulët.

5. Kontrata e punëdhënësit zgjidhet në datën në të cilën punëdhënësi ose Instituti privat i pensioneve do të shpërbëhen.

Neni 24

Detyrimet e palëve në kontratën e aderimit të punëdhënësit

Kontrata e aderimit të punëdhënësit e detyron punëdhënësin, duke filluar nga data e nënshkrimit:

a) të paguajë kontributet për punonjësit që janë siguruar nga Instituti privat i pensioneve, në atë masë që është vendosur në kontratën e aderimit të punëdhënësit me Institutin privat të pensioneve;

b) të mbledhë kontributet dhe t'i transferojë ato në Institutin privat të pensioneve;

c) të paraqesë në Institutin privat të pensioneve informacion për punonjësit dhe kontributet e tyre, si dhe masën aktuale që duhet të transferohet në llogaritë e tyre personale dhe

d) të të përmbushë detyrimet e punëdhënësit të vendosur në këtë ligj, statut, rregulloren e pensioneve dhe në kontratën e aderimit të punëdhënësit.

KREU VI

KONTRATA E SIGURIMIT

Neni 25

Llojet e kontratave të sigurimit

(Ndryshuar me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

Një person fizik mund të nënshkruajë:

a) kontratën e sigurimit të përgjithshëm për institutet e pensioneve private të hapura;

b) kontratën e sigurimit për institutet e pensioneve private të mbyllura.

Neni 26

Kontrata e sigurimit të përgjithshëm

(Ndryshuar pika 1, shtuar shkronja "ë" e pikës 2 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

1. Çdo person i përcaktuar në nenin 6 mund të nënshkruajë një kontratë sigurimi me një Institutit privat të pensioneve.

2. Kontrata e sigurimit duhet të bëhet me shkrim dhe:

a) të identifikojë personin që nënshkruan një kontratë sigurimi;

b) të përcaktojë masën e kontributit që personi përgatitet të paguajë;

c) të përcaktojë kushtet e veçanta, individuale, për të përfituar nga Instituti privat i pensioneve;

d) të përcaktojë personin fizik që do t'i jepet përfitimi në rastin e vdekjes së të siguruarit;

e) të caktojë datën në të cilën kontrata e sigurimit do të hyjë në fuqi.

ë) zgjedh njërën nga rregulloret e pensioneve në rast se Instituti privat i pensioneve ofron më shumë se një rregullore pensionesh.

3. Nëse punëdhënësi i një personi të tillë vendos të kontribuojë në favor të të

siguruarit, ai mund ta bëjë këtë në marrëveshje me personin e interesuar. Një kontratë e tillë do të jetë një çështje private ndërmjet palëve të interesuara dhe nuk do të ketë lidhje me detyrimet dhe të drejtat e personit të siguruar dhe të Institutit privat të pensioneve.

Neni 27

Kontrata e sigurimit profesional

(Ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998; ndryshuar shkronja "b"e pikës 4 me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

1. Një i punësuar, i cili është i përshtatshëm sipas kushteve të vendosura në kontratën e aderimit të punëdhënësve, mund të nënshkruajë një kontratë sigurimi me Institutit privat të pensioneve, për të qenë i mbuluar nga Instituti privat i pensioneve.

2. Instituti privat i pensioneve do të jetë i detyruar të nënshkruajë një kontratë të tillë me çdo person të punësuar te një punëdhënës që ka nënshkruar një kontratë aderimi me Institutin privat të pensioneve, me kusht që ai të përmbushë kushtet e vendosura në kontratën e aderimit të punëdhënësit. Një punonjës që nënshkruan një kontratë të tillë sigurimi, do të mbrohet si i siguruar në të gjitha aspektet e përcaktuara në kontratën e sigurimit.

3. Një i punësuar mund të lidhë kontratë të sigurimit profesional vetëm nëse:

a) punëdhënësi i tij ka lidhur me Institutin privat të pensioneve një kontratë të aderimit të punëdhënësve;

b) ai ka arritur moshën e përcaktuar në kontratën e aderimit të punëdhënësve me Institutin privat të pensioneve;

c) është i punësuar sipas një kontrate me këtë punëdhënës, kontrata nuk parashikon kufi kohor dhe është e vlefshme të paktën për më tepër se gjysma e kohës së punës ditore ose mujore, sipas rastit.

Instituti privat i pensioneve në rregulloren e tij të pensioneve ose punëdhënësit në kontratën e tyre të aderimit mund të parashikojnë kushte të tjera përsa i përket lidhjes së kontratave profesionale të sigurimit, me kusht që ato të mos bien në kundërshtim me këtë ligj.

4. Kontrata profesionale e sigurimit duhet të përshkruajë:

a) kushtet e të qenit i mbuluar nga ky sigurim;

b) detyrimet e të punësuarve dhe të punëdhënësve për të paguar kontribute;

c) detyrimet e Institutit privat të pensioneve për përfitime, ashtu siç përcaktohet në rregulloren e pensioneve.

Kontrata gjithashtu duhet të përfshijë datën në të cilën fillon sigurimi dhe deklaratën e të punësuarit për pranimin nga ai të statutit të Institutit privat të pensioneve.

5. Rregullorja e pensioneve do të jetë një shtesë e detyrueshme dhe e bashkëngjitur me kontratën profesionale të sigurimit. Kurdoherë që përmirësohet ose i bëhet shtesë, rregullorja e përmirësuar ose e shtuar e pensioneve do t'i bashkëngjitet kontratës profesionale të sigurimit dhe do të zëvendësojë rregulloren e pensioneve paraardhëse në aneks të kontratës.

6. Kontrata profesionale e sigurimit prishet:

a) në datën kur punonjësi i siguruar prish kontratën me punëdhënësin, i cili ka lidhur një kontratë të aderimit me Institutin privat të pensioneve, ose

b) në datën kur punëdhënësi ose Instituti privat i pensioneve është shpërbërë.

7. Një person i siguruar gjithashtu mund të prishë kontratën përpara fundit të çdo muaji me një lajmërim me shkrim të bërë një muaj më parë.

KREU VII
KONTRIBUTET

Neni 28
Kontributet e paguara në një institut të përgjithshëm të pensioneve
(Ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

1. Kontributi minimal të jetë jo më pak se 500 lekë në muaj ose një shumëfish i tij, siç është përcaktuar në kontratën e sigurimit.

2. Kontributet sipas këtij neni do të paguhen paradhënie.

Neni 29
Kontributet e paguara në institutin profesional të pensioneve
(Ndryshuar fjalia e parë dhe e dytë e pikës 2 me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

1. Kontributet paguhen:

a) në nivel minimal, ose

b) si një përqindje e pagës bruto të të siguruarit, pa zbritur taksat.

2. Punëdhënësi është i detyruar të paguajë në institutin e pensioneve të profesioneve të vështira një kontribut në masën jo më pak se 50 për qind të totalit të kontributit për pjesëmarrje në fond. Kontributet në institutin e pensioneve të profesioneve të vështira paguhen nga i siguruari e punëdhënësi dhe derdhen nga punëdhënësi. Rregullat do të caktohen në rregulloren e pensioneve dhe në kontratën e aderimit të punëdhënësit. Kontributet në institutin profesional të pensioneve paguhen nga i siguruari dhe derdhen nga punëdhënësi.

3. Kontributet sipas këtij neni do të paguhen me prapapagim, në 15-ditëshin e parë të muajit që pason muajin për të cilin paguhen kontributet.

Neni 30
Pagesat dhe gjobat

1. Mënyra e pagesës së kontributeve dhe dispozitat në lidhje me to caktohen në rregulloren e pensioneve.

2. Rregullorja e pensioneve përcakton:

a) gjobat për kontributet e paderdhura;

b) kushtet sipas të cilave mund të bëhet marrëveshje me Institutin privat të pensioneve për vonesat në pagimin e kontributeve;

c) periudhën gjatë së cilës kontributet nuk do të paguhen.

Neni 31
Transferimi i kontributeve

1. I siguruari ka të drejtë të transferojë kontributet e tij, së bashku me pjesën e tij të

fitimit nga Institut privat i pensioneve në një institut tjetër pensionesh, në kushtet e nenit 11 dhe kur:

a) instituti tjetër i pensioneve është dakord me një transferim të tillë;

b) i siguruari të mos ketë marrë ndonjë kompensim nga Instituti privat i pensioneve.

2. Instituti privat i pensioneve është i detyruar të bëjë transferimin, sipas pikës 1, brenda 6 muajve nga data në të cilën është paraqitur në Institutin privat të pensioneve kërkesa e të siguruarit për këtë transferim. Kjo kërkesë duhet të shoqërohet nga marrëveshja me institutin tjetër të pensioneve, që parashikohet në pikën 1/a të këtij neni.

KREU VIII
PËRFITIMET

Neni 32
Përfitimet

1. Instituti siguron:

a) pensione;

b) përfitime të pagueshme në formën e pagesave të menjëhershme;

c) shlyerje.

2. Rregullorja e pensioneve përcakton kushtet, datat sipas të cilave Instituti privat i pensioneve paguan përfitimet dhe madhësinë e tyre.

Neni 33
Pensionet

1. Sipas kushteve të përcaktuara në rregulloren e pensioneve, Instituti privat i pensioneve siguron:

a) pensione pleqërie, ku kushti i të qenit i përshtatshëm, në çdo rast jo më pak se 40 vjeç për gratë dhe 45 vjeç për burrat, është arritja e moshës;

b) pension invaliditeti, ku kushti për të qenë i përshtatshëm është dhënia e një pensioni invaliditeti sipas skemës së sigurimit të detyrueshëm shoqëror;

c) pension për vjetërsi në punë, ku kusht i të qenit i përshtatshëm është arritja e periudhës së sigurimit të pensioneve suplementare;

d) pension familjar, ku kushti i të qenit i përshtatshëm është vdekja e personit të siguruar.

2. Aty ku rregullorja e pensioneve përcakton si kusht të qenit i përshtatshëm për një pension pleqërie ose invaliditeti një periudhë të caktuar sigurimi, duhet që i siguruari të ketë paguar të paktën 60 muaj kontribute.

3. Aty ku rregullorja e pensioneve përcakton si kusht për të qenë i përshtatshëm për një pension për vjetërsi pune një periudhë të caktuar, duhet që periudha e kërkuar e sigurimit të jetë të paktën 180 muaj kalendarikë. Kufiri i kësaj periudhe nuk mund të ulet nga rregullorja e pensioneve.

4. Pensioni familjar i sigurohet një personi fizik të përcaktuar nga i siguruari në kontratën e tij të sigurimit. I siguruari mund të përcaktojë më shumë se një person për këtë qëllim. Pensioni familjar mund t'i paguhet personit fizik të përcaktuar në kontratë nga i siguruari, sipas kushteve të rregullores së pensioneve, deri në madhësinë e llogarisë.

5. Vetëm personi i siguruar mund të jetë i përshtatshëm për të përfituar një pension pleqërie, invaliditeti dhe vjetërsie në punë.

Neni 34

Përfitimet e pagueshme në formën e shumave të menjëhershme

Përfitimet e pagueshme si shuma të menjëhershme kur ekzistojnë kushtet për pension paguhen:

a) sipas kushteve të përcaktuara në rregulloren e pensioneve;

b) kurdoherë që i siguruari ose pensionisti ndërpret qëndrimin e tij të përhershëm në Republikën e Shqipërisë.

Neni 35

Shlyerjet

1. Një person i siguruar ka të drejtë të përfitojë shlyerje në formën e kthimit të kontributeve, me kusht që:

a) të ketë përfunduar sigurimin e tij të pensioneve suplementare;

b) të ketë paguar kontribute të paktën për 12 muaj kalendarikë;

c) të mos ketë përfituar nga e drejta për pension;

d) kontributet e tij të mos jenë transferuar në një institut tjetër pensionesh.

2. Personi fizik, i përcaktuar nga personi i siguruar, ka të drejtën për shlyerje nëse:

a) i siguruari vdes;

b) të siguruarit nuk i është dhënë një pension ose një përfitim i pagueshëm si shumë e menjëhershme;

c) asnjë nuk ka përfituar një pension familjar.

3. Shlyerja do të llogaritet si shumë:

a) e kontributeve të paguara nga i siguruari dhe

b) e pjesës së tij të fitimeve në veprimtarinë e Institutit privat të pensioneve.

4. Instituti privat i pensioneve do ta japë shlyerjen brenda 3 muajve nga data e bërjes së kërkesës për këtë qëllim në Institutin privat të pensioneve.

5. Pika 1, shkronja "b" e këtij neni nuk do të zbatohet për personat, kontrata e të cilëve prishet si rezultat i ndryshimeve strukturore të bëra nga ana e punëdhënësit që ka nënshkruar kontratën e aderimit me Institutin privat të pensioneve.

6. Në rastet kur të siguruarit nuk përcaktojnë ndonjë person fizik për të marrë përfitimin në rastin e vdekjes, ky përfitim do t'i nënshtrohet dispozitave mbi trashëgiminë.

Neni 36

Mbrojtja e së drejtës për të përfituar

(Shtuar pikat 2/1 dhe 2/2 me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

1. Çdo i siguruar ka të drejtë:

a) të kontraktojë për çdo lloj përfitimi që parashikohet në rregulloren e pensioneve;

b) të transferojë kontributet e tij dhe të punëdhënësit të tij, së bashku me pjesën e tij të fitimit, në një institut tjetër pensionesh në të cilin ka aderuar punëdhënësi i tij i ri.

2. Çdo anëtar në skemë ka të drejtë të jetë i informuar plotësisht, të paktën një herë

në vit, për bilancin financiar të institutit dhe veprimtarinë e tij.

2/1. Institutet e pensioneve të profesioneve të vështira janë të detyruara:

a) të njoftojnë me shkrim, të paktën një herë në vit, pjesëmarrësit në institut për nivelin e të gjitha të ardhurave të regjistruara për përfitimet e tyre. Ky njoftim duhet të përfshijë bilancin financiar dhe të dhëna për administrimin e institutit të pensioneve të profesioneve të vështira, personelin e bordit drejtues dhe të këshillit mbikëqyrës, numrin e pjesëmarrësve në institut, si dhe ndryshimet në rregulloren e pensioneve, transferimin e fondeve etj.;

b) të dërgojnë me shkrim të dhëna për nivelin e të ardhurave, të regjistruara në llogarinë e pjesëmarrësit për përftimin që i takon.

2/2. Rregullorja e pensioneve, të dhënat për administrimin e institutit të pensioneve të profesioneve të vështira, për personelin e bordit drejtues dhe këshillin mbikëqyrës, për numrin e pjesëmarrësve, përfshirë edhe të gjitha ndryshimet në njoftimin e mësipërm, duhet të publikohen në zyrën ku është regjistruar instituti. Këto të dhëna duhet të jenë të vlefshme për të gjithë pjesëmarrësit në institutin e pensioneve të profesioneve të vështira.

3. Për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve palët i drejtohen gjykatës.

KREU IX
FINANCIMI DHE INVESTIMET

Neni 37
Rregullat bazë
(Shtuar pika 3 me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

1. Shteti nuk mban përgjegjësi financiare për Institutin privat të pensioneve dhe rezultatet e operacioneve të tij financiare.

2. Instituti privat i pensioneve do të krijojë një kapital dhe një fond rezervë.

3. Një institut pensionesh i profesioneve të vështira është i detyruar të krijojë fond rezervë për mbulimin e humbjeve dhe për garantimin e pagesës së përfitimeve, i cili të mbulojë të paktën tre muaj shpenzime për përfitime.

Fondi rezervë për mbulimin e humbjeve krijohet nga fitimi i institutit të pensioneve të profesioneve të vështira, si rezultat i investimeve të tij.

Në rast se investimi i institutit të pensioneve të profesioneve të vështira rezulton me humbje dhe fondi rezervë, si dhe çdo fond tjetër i krijuar nga fitimi, janë të pamjaftueshëm për mbulimin e humbjeve, humbjet mbulohen prej të ardhurave të mbledhura në institut për përfitimet e pjesëmarrësve. Humbjet mund të mbulohen edhe me një kredi pa interes ose kredi të garantuara nga punëdhënësi.

Neni 38
Politika e investimeve
(Shtuar pika 8 me ligjin nr. 9181, datë 5.2.2004)

1. Të paktën 50 për qind e pasurisë së Institutit privat të pensioneve të investohet në një vend të sigurt në:

a) interesa të konsoliduar;

b) obligacione të emetuara nga bankat;

c) obligacione të njohura publikisht, të emetuara nga shoqëritë tregtare dhe të pranuara për tregti në bursat e fondeve;

d) aksionet e njohura publikisht dhe certifikatat e pjesëmarrjes së pranueshme për tregtim në bursën e fondeve;

e) pasuri të luajtshme të ndryshme nga sigurimet, duke iu referuar shkronjave "a" deri "d" që paraqesin garanci për investime të sigurta të institutit;

f) toka dhe pasuri të tjera të paluajtshme që japin fitime të rregullta dhe shërbejnë plotësisht ose kryesisht për sipërmarrje a për jetesë.

2. Instituti privat i pensioneve mund të blejë letra me vlerë për jo më tepër, ose të shesë për jo më pak se çmimi që letra me vlerë është tregtuar në tregun publik në ditën e shitjes ose të blerjes së saj.

3. Vlera e letrave me vlerë e një emetuesi e tregtuar në bursën e fondeve nuk duhet të kalojë 10 për qind të pasurisë së Institutit privat të pensioneve. Ky kufizim nuk ka vlerë në rastin e interesave të konsoliduara.

4. Vlera e çfarëdo pasurie të paluajtshme ose të luajtshme nuk duhet të kalojë 5 për qind të pasurisë së Institutit privat të pensioneve.

5. Instituti privat i pensioneve nuk duhet të zotërojë më tepër se 20 për qind të vlerës totale të letrave me vlerë të emetuara nga çdonjëri prej emetuesve dhe të tregtuara në bursë.

6. Porcionet e përmendura në pikat e mësipërme mund të tejkalohen për një periudhë jo më tepër se 6 muaj, kur bëhet blerja e sforcuar dhe preventive për shkak të ndryshimeve në vlerat e obligacioneve dhe të ndryshimeve në vlerësimin e pasurive të paluajtshme e të luajtshme, me kusht që brenda 6 muajve shpërndarja e rrezikut për të humbur do të jetë në përputhje me pikat e mëparshme.

7. Instituti privat i pensioneve do të jetë i detyruar të vërë menjëherë në dijeni inspektoratin për tejkalimin e kufijve të parashikuar në këtë nen.

8. Një institut pensionesh i profesioneve të vështira është i detyruar të arrijë një nivel minimal fitimi, të barabartë me normën e interesit të konsoliduar të sistemit bankar.

Neni 39

Shpërndarja e fitimeve

Instituti privat i pensioneve shpërndan fitimin e tij në një mënyrë të tillë që të paktën 5 për qind e tij të shkojë për fondin rezervë, jo më shumë se 10 për qind për dividentin e shpenzime të tjera në përputhje me vendimin e asamblesë së përgjithshme, me kusht që të mos ketë një dispozitë tjetër që të bëjë rregullimin më vonë, 10 për qind formuesve të kapitalit, pjesa që mbetet u shpërndahet të siguruarve.

Neni 40

Llogaria

1. Llogaria e Institutit privat të pensioneve i nënshtrohet të gjitha rregullave si dhe llogarisë së skemës së sigurimit të detyrueshëm shoqëror.

2. Për çdo të siguruar do të ketë një llogari të veçantë për kontributet e tij, si dhe për ato që janë paguar nga punëdhënësi i tij për pjesën e tij në fitimin e veprimtarisë së Institutit privat të pensioneve.

3. Instituti privat i pensioneve vendos kontributet e të siguruarit dhe të punëdhënësit

të tij në llogarinë e të tretëve.

4. Mjetet financiare, të cilat janë baza e llogaritjes për pensionet për vjetërsi shërbimi dhe invaliditeti, mbahen në llogari të veçanta.

5. Instituti privat i pensioneve paraqet për shqyrtim në inspektorat:

a) bilancin vjetor, së bashku me raportin vjetor të Institutit privat të pensioneve;

b) parashikimin aktual për tre vitet që pasojnë dhe

c) rregulloren financiare të vitit në vazhdim.

6. Vlera e letrave me vlerë në zotërim të Institutit privat të pensioneve duhet të llogaritet mbi bazën e vlerës së tyre në treg në ditën që bëhet vlerësimi.

7. Pasuritë e luajtshme dhe të paluajtshme të vlerësohen përpara blerjes herë pas here sipas afateve të përcaktuara në statut dhe të paktën një herë në vit. Vlerësimi duhet të jetë sipas legjislacionit që është në fuqi në kohën e blerjes së tyre. Kur nuk ka legjislacion të përshtatshëm, vlerësimi duhet të bëhet nga gjykata.

8. Llogaritja e ndryshimeve të vlerës së pasurisë së Institutit privat të pensioneve, që shkaktohen si pasojë e ndryshimeve të vlerës së letrave me vlerë dhe të vlerësimit të pasurisë së luajtshme dhe të paluajtshme, do të bëhet në bazë të dispozitave të legjislacionit në fuqi në këtë fushë.

Neni 41

Raportimi

1. Instituti privat i pensioneve do të jetë i detyruar të publikojë raporte për ekonominë e tij në fund të çdo 3-mujori dhe në fund të çdo viti kalendarik.

2. Institutet private të pensioneve që funksionojnë për më tepër se tre vjet, do të përfshijnë në raportin e tyre për ekonominë edhe rezultatet e arritura në tre vjetët e fundit.

3. Raporti për ekonominë do t'u jepet gjithashtu inspektoratit dhe depozituesit.

Neni 42

Mbrojtja e informacionit

1. Të dhënat e një Instituti privat të pensioneve mund të shfrytëzohen vetëm me pëlqimin e këtij instituti.

2. Informacioni në lidhje me të siguruarin mund të përdoret vetëm me pëlqimin e këtij të fundit, me përjashtim të rasteve kur ky informacion kërkohet nga ministria ose inspektorati brenda kompetencave të kontrollit të tyre.

KREU X

LIKUIDIMI I INSTITUTIT PRIVAT TË PENSIONEVE

Neni 43

Kreu

1. Instituti privat i pensioneve do ta mbyllë veprimtarinë e tij në datën kur:

a) fshihet nga regjistri;

b) është deklaruar falimentimi;

c) integrohet në një institut tjetër pensionesh;

d) ndahet në më tepër se në një Instituti privat të pensioneve.

2. Instituti privat i pensioneve e mbyll veprimtarinë e tij vetëm me pëlqimin e inspektoratit.

3. Pasuria e Institutit privat të pensioneve për shlyerje do të transferohet në një institut tjetër, nëse ai institut merr përsipër detyrimet e të parit. Nëse nuk ka vazhdimësi ligjore, duhet të fillojë procesi i likuidimit.

4. Të gjitha të drejtat e fituara nga personi i siguruar do të kompensohen nga Instituti privat i pensioneve. Pensionet do të zëvendësohen me pagesa të njëhershme, nëse nuk bihet dakord për ndonjë mënyrë tjetër pagese. Nëse pasuria e Institutit privat të pensioneve nuk lejon të kompensohen komplet të drejtat e fituara, atëherë kompensimi do të bëhet në raport proporcional me pasurinë e mbetur të këtij instituti.

5. Likuiduesi do të caktohet nga inspektorati.

KREU XI
INSPEKTIMI DHE INSPEKTORATI

Neni 44
(Shtuar shkronja "g" në pikën 2 me ligjin nr. 8393, datë 2.9.1998)

1. Këshilli i Ministrave do të krijojë një inspektorat special për të mbikëqyrur Institutin privat të pensioneve.

2. Inspektorati duhet:

a) të autorizojë krijimin e Institutit privat të pensioneve;

b) të marrë raportet vjetore, bilancet, llogaritë, një parashikim 3-vjeçar dhe rregulloren financiare për vitin në vazhdim;

c) të sigurohet që bordi drejtues i Institutit privat të pensioneve ka marrë të gjitha masat e duhura për të përmirësuar bilancin financiar të Institutit privat të pensioneve;

d) të imponojë ose të autorizojë mbylljen e Institutit privat të pensioneve;

e) të emërojë likuiduesit e Institutit privat të pensioneve;

f) të pezullojë përkohësisht nënshkrimin e një kontrate të re nga ana e Institutit privat të pensioneve dhe të kufizojë veprimtaritë e tij në rastet kur shkelen dispozitat e këtij ligji.

g) Të kontrollojnë veprimtarinë e Institutit privat të pensioneve, në çdo rast që ai gjykon se kjo veprimtari nuk është në përputhje me aktet ligjore e nënligjore dhe me qëllimin për të cilin është krijuar.

3. Kur ka shkelje në rregulloren e pensioneve, statut dhe në ligj ose përdorim të papërshtatshëm të fondeve, inspektorati ka të drejtë të shpërndajë asamblenë e përgjithshme dhe të propozojë masat e nevojshme që duhet të merren për të rinovuar funksionimin e duhur të Institutit privat të pensioneve.

4. Inspektorati mund të gjobitë një Instituti privat të pensioneve deri në 1 milion lekë në rastet e shkeljes së neneve 21, 22, 38, 39 e 43 të këtij ligji dhe deri në 5 milionë lekë, kur veprohet pa lejen e tij.

KREU XII
DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 45

Këshilli i Ministrave, kur është e nevojshme, nxjerr rregullore në lidhje me inspektimin.

Neni 46

Në rastet kur për krijimin, hyrjen në fuqi dhe veprimtarinë e Institutit privat të pensioneve nuk ka dispozita të veçanta në këtë ligj, do të zbatohen dispozitat e Kodit Civil, të Kodit të Punës e të Kodit të Familjes.

Neni 47

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr. 1128, datë 16.6.1995 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Sali Berisha